

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Romanian AgriBusiness Forum

Sprijinul acordat fermierilor în contextul politicii agricole comune post 2013

BUCUREȘTI, 10 Septembrie 2013

NOUA PAC- Pilonul I-Plăți directe

Formele de sprijin, prin plăți directe, conform proiectului de Regulament, vor fi următoarele:

- o plată de bază pentru fermieri;
- o plată pentru fermierii care aplică practici agricole benefice pentru climă și mediu ;
- o plata redistributivă, pentru primele 30 de ha
- o plată facultativă pentru fermierii din zonele care se confruntă cu constrângeri naturale ;
- o plată pentru tinerii fermieri care își încep activitatea agricolă;
- o schemă de sprijin cuplat facultativ pentru anumite tipuri de activități agricole sau pentru anumite sisteme agricole care se confruntă cu anumite dificultăți și care sunt deosebit de importante din motive economice și/sau sociale ;
- o schemă simplificată pentru micii fermieri, cu cerințe și proceduri mai simple;

Fermier activ

Plățile directe vor fi acordate numai pentru agricultorii activi, obiectivul fiind excluderea de la plăți a celor ce nu au nicio legătură reală, tangibilă cu agricultura (ca de ex. aeroporturi, terenuri de sport și recreere, locuri de campare etc).

SAPS și PNDC

Statele membre ce au aplicat până în 2013 schema de plată unică pe suprafață (inclusiv România) pot aplica în continuare SAPS în loc de plata de bază.

De asemenea, România poate acorda Plăți Naționale Directe Complementare (numite Ajutoare Naționale de Tranziție) în condițiile și sectoarele în care s-au acordat PNDC în anul 2013, degresiv, pornind de la nivelul stabilit în anul 2013 și ajungând la 50% din acest nivel în anul 2020.

NOUA PAC-Plăți directe (continuare)

Plată pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu (înverzire)-30% din plafonul național

Fiecare fermier va primi o plată adițională pentru respectarea anumitor practici agricole benefice pentru mediu și în lupta împotriva schimbărilor climatice. Pentru aceste plăți, statele membre vor folosi 30% din plafonul național alocat.

Cele trei măsuri vizate sunt:

- diversificarea culturilor (minim 2 culturi la o supr. de arabil între 10-30 ha și min. 3 culturi la peste 30 ha);
- menținerea pajiștilor permanente existente;
- existența și menținerea unor zone de interes ecologic : pentru suprafețe mai mari de 15 ha (exclusiv pășunile permanente), pe cel puțin 5% din exploatație (7% după 2018).

Z.i.e : pârloage (*teren nesemănat dar întreținut conf GAEC*), margini de câmp, garduri vii, perdele forestiere, elemente de peisaj, zone tampon, suprafețe împădurite, terase... ;

• Aceste măsuri nu se aplică producătorilor certificați din sectorul agriculturii ecologice, acest sistem de agricultură aducând prin natura sa beneficii clare mediului.

Plata redistributivă- max. 30% din plafonul național alocat

Fermierii care au suprafețe de până în 30 de hectare sau chiar mai mult, pot primi pentru primele 30 de hectare un sprijin mai mare decât marii fermieri care lucrează mii de hectare, ca stimulent pentru ieșirea din zona de subzistență și semi-subzistență și dezvoltarea exploatațiilor pentru a produce pentru piață .

Sprijin pentru tinerii fermieri- max. 2% din plafonul național alocat

Subvenția la hectar pentru tinerii fermieri de până în 40 ani care își încep activitatea în domeniul agricol va fi mărită cu 25% din valoarea SAPS, în primii 5 ani, pentru o limită maximă cuprinsă între 25-90 ha (ce va fi stabilită de fiecare stat membru).

NOUA PAC- Plăți directe (continuare)

Sprijin voluntar cuplat-max. 13% din plafonul național alocat

Ajutor financiar suplimentar sub forma de plăți directe cuplate, adică legate de un factor de producție sau producerea unui anumit produs (o anumită cultură). Propunerea este ca acest sprijin să poată fi acordat pentru: cereale, oleaginoase, culturi proteice, leguminoase boabe, in, cânepă, orez, nuci, cartofi pt. amidon, lapte și produse din lapte, carne de oaie și capră, carne de vită, viermi de mătase, furaje uscate, hamei, sfeclă de zahăr, fructe, legume și culturi cu ciclul scurt de vegetație.

•Sprijinul poate fi acordat numai pentru anumite tipuri de activități agricole sau pentru anumite sisteme agricole care se confruntă cu anumite dificultăți și care sunt deosebit de importante din motive economice și/sau sociale și în măsura în care este necesar pentru a menține nivelurile actuale de producție.

➤ Se poate acorda un sprijin suplimentar pentru culturile proteaginoase, pentru reducerea dependenței de importuri din acest domeniu de **max 2% din plafonul național alocat**.

Sprijin pentru micii fermieri -max. 10% din plafonul național alocat

Plată fixă, cuprinsă între 500 și 1250 de euro/an indiferent de mărime fermei, necondiționată de aplicarea măsurilor de “înverzire” și cu cerințe mai puțin exigente în ceea ce privește eco-condiționalitatea.

Schema este opțională pentru fermier, iar pentru accesarea schemei fermierii trebuie să fi solicitat plăți SAPS în 2014, să fi primit plăți de peste 100 euro și să lucreze min. 1 ha.

Plata înlocuiește plățile SAPS, înverzire, zone cu constrângeri naturale, tineri fermieri, sprijin voluntar cuplat. Nu se acordă plăți celor care au creat condiții artificiale (au divizat ferma) ca să beneficieze de schemă.

Au loc discuții cu reprezentanții asociațiilor, organizațiilor, patronatelor din sector privind modalitățile de implementare a acestor forme de sprijin.

NOUL SISTEM DE PLĂȚI DIRECTE

SPRIJIN CUPLAT – 13% + (2%)

- cereale, oleaginoase, culturi proteice, leguminoase boabe, in, cînepă, orez, nuci, cartofi pt. amidon, lapte și produse din lapte, carne de oaie și capră, carne de vită, viermi de mătase, furaje uscate, hamei, sfeclă de zahăr, fructe, legume și culturi cu ciclul scurt de vegetație.

VOLUNTAR

SAU

SCHEMA PENTRU FERMELE MICI 10%

- între 500 și 1250 de euro/an
- necondiționată de aplicarea măsurilor de “înverzire”
- cerințe mai puțin exigente în ceea ce privește eco-condiționalitatea

Definire

Condiții

PLATA PENTRU TINERII FERMIERI – 2%

- La început de activitate agricolă
- < 40 ani

- Până la 25%, între 25-90 ha
- Durata plății - maximum 5 ani

PLATA VERDE – 30 %

- 30 % din suma PD

- Diversificarea culturilor
- Pășuni permanente
- Suprafață de interes ecologic

+

+

SAPS – 45%

- Plata simplificată la ha
- menținută până în 2020, inclusiv
- Definierea activității agricole
- Conceptul de “agricultor activ”

PLATA REDISTRIBUTIVA – 30%

- pentru primele 30ha

SI

AJUTOR NATIONAL DE TRANZITIONAL

- UN NOU TIP DE CNDP la nivelul anului 2013.

NOUA PAC- Plăți directe (continuare)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Plafon ANUAL	1.629.889	1.813.795	1.842.446	1.872.821	1.903.195	1.903.195	10.965.341
Media plăți directe (euro/ha)	167,7	186,6	189,5	192,7	195,8	195,8	
Degresivitate față de plafon ANT 2013	75%	70%	65%	60%	55%	50%	
Plafon ANT vegetal (mii euro)	126.750	118.300	109.850	101.400	92.950	84.500	633.750
Plafon ANT bovine carne (mii euro)	116.760	108.980	101.190	93.410	85.630	77.840	583.830
Media ANT bovine lapte (mii euro)	27.750	25.900	24.050	22.200	20.350	18.500	138.750
Plafon ANT ov+cap (mii euro)	58.500	54.600	50.700	46.800	42.900	39.000	292.500

Suprafața eligibilă SAPS: 9.720.864 ha

Suprafața eligibilă pentru ajutoare naționale de tranziție (ANT) în sect vegetal :6,2 mil. ha

Alte forme de sprijin post 2013 în sectorul zootehnic

- **Ajutor de stat pentru ameliorarea raselor de animale (prelungirea aplicării Regulamentului 1857/2006 până la 30 iunie 2014) și propunere de continuare a formei de sprijin și post 30 iunie 2014**
- **Ajutor de stat pentru colectarea cadavrelor de animale (ecarisare) (prelungirea aplicării Regulamentului 1857/2006 până la 30 iunie 2014) și propunere de continuare a formei de sprijin și post 30 iunie 2014**
- **Programul Național Apicol 2014- 2016**

APICULTURA 2014-2016

- **Prin Decizia CE nr. 5126 din 12.08.2013** de aprobare a programelor de îmbunătățire a producției și comercializării produselor apicole prezentate de statele membre în temeiul R(CE) nr.1234/2007 al Consiliului și de stabilire a contribuției Uniunii la aceste programe,, pentru România au fost aprobate următoarele sume:
2014 - 3.341.845 euro, **2015** -3.342.465 euro, **2016** - 3.338.360 euro.
- Aceste sume reprezintă contribuția Comisiei Europene cu până la de 50% din cheltuielile efectuate de România pentru fiecare acțiune accesată, excluzând TVA, restul de 50% fiind asigurat prin bugetul MADR.
- **Sumele totale disponibile, pe ani, sunt următoarele:**
  - - **2014** - 6.683.690 euro (29.705.660 lei);
  - - **2015** - 6.684.930 euro (29.711.170 lei) ;
  - - **2016** - 6.676.720 euro (29.674.682 lei) .
- **Acțiunile care pot fi cuprinse în *Programul Apicol* sunt:**
  - asistența tehnică pentru apicultori și grupuri de apicultori;
  - combaterea varoozei;
  - refacerea efectivului de familii de albine;
  - raționalizarea stupăritului pastoral;
  - asistență pentru laboratoarele de analiză a caracteristicilor fizico-chimice ale mierii.

Beneficiarii *Programului Apicol* sunt: apicultori, persoane fizice și juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale constituite potrivit OUG nr .44/2008 cu modificările și completările ulterioare, organizate în asociații de crescători de albine, federații, uniuni apicole, cooperative agricole sau grupuri de producători recunoscute, conform legislației în vigoare.

În prezent, au loc întâlniri între reprezentanții MADR, APIA, ANARZ, ANSVSA și reprezentanții formelor asociative din apicultură pentru stabilirea acțiunilor care vor fi finanțate în perioada 2014-2016.

SPRIJIN PENTRU SECTORUL VITIVINICOL ÎN BAZA PROGRAMULUI NAȚIONAL DE SPRIJIN 2014-2018

MĂSURI

- restructurarea și reconversia plantațiilor viticole
- asigurarea recoltei
- promovarea vinurilor pe piețele țărilor terțe
- investiții, altele decât cele finanțate prin PNDR

➤ **Restructurare-reconversie**

- Pt. reconversia soiurilor - proiectare, pregătire teren, plantare și instalare tutori;
- instalare sistem de susținere;
- Pt. reamplasarea parcelelor - defrișare, proiectare, pregătire teren, plantare și instalare tutori;
- instalare sistem de susținere;
- Pt. modernizare - proiectare, instalare/înlocuire sistem de susținere;
- modernizarea formei de conducere a viței (trecere de la cultura joasă la cultura semiînaltă și înaltă);
- modernizarea sistemului de susținere;

➤ **Promovare:** relații publice, participare la evenimente (târguri, concursuri, expoziții, degustări), campanii de informare (spoturi publicitare, pliante, saloane de prezentare etc), studii ale noilor piețe și de evaluare a rezultatelor.

➤ **Investiții** - echipamente pt depozitarea, cupajarea, condiționarea și maturarea vinurilor (butoaie, tancuri)
- vinoteci
- săli de prezentare și comercializare a producției proprii de vin

Quantum anual :42,1 mil. euro

ÎNFIINȚAREA FONDURILOR MUTUALE

(OUG nr. 64/19 iun. 2013, privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu, publ în MO nr. 377/26 iun. 2013)

- Act normativ care oferă cadrul legal general producătorilor agricoli pentru înființarea de fonduri mutuale, care vor acorda compensații financiare menite să îi ajute să facă față pierderilor economice cauzate de:
  - boli ale animalelor și ale plantelor
  - incidente de mediu.
- Fondul mutual este o organizație neguvernamentală deschisă, apolitică, fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, care se înființează, se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile OG nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații (cu modificările și completările ulterioare).
- Fondurile mutuale vor fi acreditate de către MADR .Pentru a fi acreditate, fondurile mutuale trebuie să dispună de:
  - capacitate de expertiză tehnică și de gestiune financiară;
  - structură cu competență națională, care întrunește cumulativ următoarele criterii:
    - reprezintă toate sectoarele agricole;
    - are reprezentare în toate județele;
    - are membri care exploatează peste 30% din suprafața arabilă a României, inclusiv echivalentul în UVM (unitate vită mare) al animalelor deținute;
  - un program de prezentare a activității pentru o perioadă de 3 ani de la data depunerii cererii de acreditare.

ÎNFIINȚAREA FONDURILOR MUTUALE (continuare)

- Sursele compensației financiare plătite de către fondul mutual sunt:
  - a) contribuția Uniunii Europene și de la bugetul de stat;
  - b) contribuția membrilor, în conformitate cu modalitățile de calcul definite de Consiliul director;
  - c) împrumuturi bancare încheiate de fonduri în condiții de piață, pe maxim 5 ani;
  - d) orice sume recuperate, conf prevederilor actului normativ
- Fondul mutual acreditat beneficiază de sprijin financiar, derulat prin APIA, pentru:
  - înființare și funcționare pe perioada de maxim 3 ani
  - rambursarea costurilor generate de împrumuturile accesate de fondul mutual cu scopul de a plăti compensații financiare membrilor, precum și a dobânzilor aferente acestor credite
- Sprijinul financiar este asigurat în proporție de 65% din fonduri FEAGA+Buget Național (din care 75% din FEAGA → FEADR din 2014- și 25% din bugetul național) și 35% din contribuția membrilor.
- Producătorii agricoli care nu aderă la fondul mutual până la 1 martie 2014 primesc 20% din formele de sprijin susținute din bugetul național.

ÎNFIINȚAREA FONDURILOR MUTUALE (continuare)

(Hotărâre nr. 570 din 30 iulie 2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2013 privind înființarea și acreditarea fondurilor mutuale pentru gestionarea riscurilor în agricultură și acordarea de compensații financiare membrilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau de un incident de mediu, publ. în MO nr. 497/7 august 2013)

- Fondurile mutuale înființate trebuie să aibă o secțiune comună și pot avea secțiuni specializate, structuri fără personalitate juridică, care acoperă pierderile înregistrate pe unul sau mai multe tipuri de producție separate.
- Calculul compensației financiare are la bază pierderea de venit și, după caz, alte costuri suportate și/sau nesuportate de beneficiar
- Modul de calcul al pierderilor de venit pe vegetal și zootehnie este detaliat în actul normativ
- Pot beneficia de compensații financiare membrii fondului a căror producție, pe culturi/specii de animale, a fost diminuată în anul în cauză cu un procent mai mare de 30% față de producția medie realizată de acesta în 3 ani anteriori consecutivi.
- Nivelul maxim al compensațiilor financiare acordate producătorilor agricoli din contribuția financiară nu poate depăși 65% din valoarea totală a costurilor eligibile.

CREDITAREA ȘI GARANTAREA CREDITELOR PENTRU DEZVOLTAREA FERMELOR DE FAMILIE

(OUG nr. 43/15 mai 2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, publ în MO nr. 364/19 iun. 2013)

Ferma de familie – exploatație agricolă aparținând PF,PFA,II, IF în cadrul căreia se produce pentru consumul propriu, iar surplusul se comercializează, având o dimensiune economică cuprinsă între 2-50 UDE - unitate de dimensiune economică determinată pe baza marjei brute standard a exploatației.

Acordare de microcredite pentru:

1. realizarea de obiective de investiții de mici dimensiuni în domeniul agricol, neeligibile pentru finanțarea din fonduri Europene– suma maximă 15000 euro/beneficiar
2. asigurarea contribuției proprii la finanțarea proiectelor de investiții selectate pt. finanțare prin PNDR, cu o valoare maximă eligibilă de 125000 euro-suma maximă 75000 euro/beneficiar
3. asigurarea resurselor financiare necesare pentru realizarea producției agricole, (capital de lucru) - suma maximă 25000 euro/beneficiar

Facilități

- Perioadă de grație: între 1 și 3 ani
- Perioada maximă de rambursare: 10 ani
- Acordarea de garanții pentru creditele contractate

PRINCIPALELE PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE RURALĂ ASUPRA CĂRORA MADR SE VA CONCENTRA ÎN PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020:

- **Infrastructura rurală** – existența unei infrastructuri de bază care să permită atragerea investițiilor în zonele rurale și să conducă la crearea unor noi locuri de muncă și, implicit la dezvoltarea spațiului rural. Se va acorda prioritate creării/dezvoltării infrastructurilor locale, inclusiv a infrastructurii de irigații ca și precondiție pentru **dezvoltarea economică** și pentru **stabilizarea populației**.
- **Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea lor și deschiderea către piață.** Se acordă sprijin pentru:
  - **finanțarea măsurilor de investiții în ferme** - creșterea competitivității agriculturii va permite acoperirea necesarului de produse agroalimentare și creșterea exporturilor, în special de produse finite.
  - **stabilirea lanțurilor alimentare**- atât pentru a asigura producătorilor agricoli un preț corespunzător pentru produsele primare cât și pentru a permite consumatorilor să beneficieze de produse de calitate la prețuri avantajoase.
  - **încurajarea agriculturii de nișă** (de ex. agricultura ecologică și produsele tradiționale) va conduce, de asemenea, la creșterea competitivității agriculturii.
- **Instalarea tinerilor fermieri** – Sprijinul va fi continuat în scopul întineririi populației rurale și facilitării procesului de modernizare a fermelor. Din această perspectivă, tinerii fermieri care își dezvoltă afaceri în agricultură vor avea o contribuție importantă la modernizarea și re tehnologizarea sectorului, precum și la introducerea tehnicilor inovative în activitatea agricolă.
- **atenție deosebită se acordă unor nevoi specifice** cu care se confruntă agricultura și spațiul rural, în general, având, în acest sens, la îndemână posibilitatea de a crea sub-programe tematice, pachete de măsuri dedicate anumitor sub-sectoare sau zone geografice sau de prioritiza anumite acțiuni integrate. Se vizează special **sectorul pomicol și zona montană** (cu accent pe producția de lapte).

MUȚUMESC!